



08.01.2018

Asia/6

§ 6

Helsingin kaupungin liittyminen International Cities of Refuge Network (ICORN) -verkoston jäseneksi

HEL 2017-012589 T 04 03 00

Päätös

Helsingin kaupunki liittyi International Cities of Refuge Network (ICORN) -verkoston jäseneksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 ICORN-jäsenyyden sopimusluonnos 2017

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti 28.11.2017, § 81 kaupunginhallitukselle, että Helsingin kaupunki liittyisi International Cities of Refuge Network (ICORN) -verkoston jäseneksi.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 3.5.2017, § 211 ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän tekemän ryhmäaloitteen perusteella, että Helsingin kaupunki alkaa selvittää mahdollisuuksia ja valmistautua liittymään International Cities of Refuge Network (ICORN) -verkoston jäseneksi ja tarjoamaan Helsingissä turvaresidenssipaikkoja vainotuille toimittajille, kirjailijoille ja taiteilijoille. Tätä ennen kaupunginvaltuusto oli käsitellyt asiaa marraskuussa 2.12.2015, § 328.

Vuonna 1993 perustetun ICORN -verkoston hallinnollinen keskus on Stavangerissa Norjassa. Järjestö toimii verkostomaisesti ja sen jäsenkaupungit sitoutuvat tietyin ehdoin tarjoamaan suojapaikkaa vainotuille taiteilijoille. ICORN on Norjan lain mukainen itsenäinen oikeushenkilö.



ICORN Stavanger vastaanottaa tilapäistä tai pitkäkestoisempaa turvaa tarvitsevien kirjailijoiden ja taiteilijoiden hakemuksia, sekä arvioi ja todentaa heidän riskiään joutua tosiasiallisesti vainon kohteeksi kotimaassa. ICORN ehdottaa suojelun tarpeessa olevia taiteilijoita jäsenkaupungeille tai -alueille ja auttaa yhteistyössä jäsenkaupungin tai -alueen kanssa turvaa tarvitsevan henkilön siirtymistä koti- tai oleskelumaastaan vastaanottavaan kaupunkiin. Vastaavasti ICORN jäsenkaupungit ja -alueet sitoutuvat tarjoamaan, kapasiteettinsa mukaisesti, lyhytkestoisia (1–4 kk) ja pitkäkestoisempia (1–2 vuotta) turvaresidenssijaksoja vainotuille taiteilijoille. Verkostoon liittyvät kaupungit sitoutuvat järjestämään turvaresidenssitoimintaa, siihen liittyvää tukea, sekä helpottamaan osaltaan taiteilijoiden asemaa esimerkiksi tarjoamalla juridista neuvontaa sekä verkostoitumista paikallisyhteisöön ja kaupungin taiteilijoihin. Kukin jäseneksi liittyvä kaupunki kuitenkin aina itse harkitsee sen, miten määrittelee, mitoitaa ja rahoittaa kaupungin turvaresidenssitoiminnan tason. Järjestön jäsen sopimuksen standardimalli on juridisessa mielessä väljästi muotoiltu, eikä itsessään määrittele hallinnolliselle tai taloudelliselle tukirakenteelle sitovia muotoja. ICORN -verkoston jäsenkaupungit ja alueet toimivat kunkin maan lakien ja säännösten mukaan.

ICORN-jäsenenä kaupunki toimisi osana laajempaa kansainvälistä verkostoa yhteistyössä muiden turvaresidenssikaupunkien kanssa. Jäsenyyden myötä Helsinki saisi käyttöönsä järjestön asiantuntemuksen ja palvelut vainottujen taiteilijoiden turvaresidenssitoimintaan liittyvissä hakuprosesseissa ja valinnoissa sekä tukea toiminnalle. Jäsenyyden kautta kaupunki myös osaltaan viestisi edistävänsä sananvapautta ja ihmisoikeusvelvoitteiden noudattamista.

Helsingissä on vuodesta 2015 järjestetty lyhyitä turvaresidenssivierailuja ammattitaiteilijoille, ja Helsingin kaupunki on tukenut turvaresidenssitoimintaa vuodesta 2016 lähtien. Perpetuum Mobile ry:n yhteistyössä HIAP ry:n kanssa järjestämä turvaresidenssitoiminta on painottunut erityisesti visuaalisiin taiteisiin ja musiikkiin. Lyhyiden turvaresidenssijaksojen aikana on järjestetty yhdessä taiteilijoiden kanssa näyttelyitä, erilaisia keskustelutilaisuuksia, konsertteja ym. Kokemukset turvaresidenssitoiminnasta ovat olleet rohkaisevia. Helsinki on käytännössä tukenut ICORN -verkoston linjausten mukaista turvaresidenssitoimintaa hankerahoituksella jo toista vuotta. Kaupungin taide- ja kulttuuriavustukset ovat myös jatkossa keskeisin väline toteuttaa kaupungin vastuita turvaresidenssitoiminnan toteuttamisessa.

Kaupunginvaltuuston 3.5.2017, § 211 tekemän päätöksen jälkeen ICORN:iin liittymisestä on käyty yhteisiä keskusteluja kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan yleisten kulttuuripalveluiden välillä. Huhtikuussa julkaistiin vuodesta 1995 turvaresi-



denssikaupunkina toimineen Göteborgin kaupungin selvitys turvaresi-
denssitoiminnan järjestämisestä, ja selvitykseen on tutustuttu. Kaupun-
ki on myös ollut yhteydessä Tukholmaan ja Osloon, jotka ovat mukana
toiminnassa tukemalla vainottuja kirjailijoita toimijaorganisaatioidensa
kautta. Helsingin kaupunki on myös selvittänyt Espoon ja Vantaan kau-
punkien kanssa mahdollisia synergiaetuja, mutta Espoo ja Vantaa eivät
toistaiseksi ole harkinneet liittymistä ICORN-verkostoon. Kulttuurin ja
vapaa-ajan toimialan kumppanuudet ja avustukset -yksikkö on varautu-
nut tarvittaessa kustantamaan järjestön jäsenmaksun, joka on noin
2000 euroa vuodessa. Kumppanuudet ja avustukset -yksikkö on orga-
nisoimassa sopimuksen toimeenpanoon liittyvän turvaresidenssitoimin-
nan ensisijaisesti avustusjärjestelmänsä kautta.

Talousarvion noudattamisohjeiden 8.13 kohdassa todetaan, että mikäli
hallintokunta ehdottaa liittymistä järjestöön, tulee samassa yhteydessä
pyrkä tarkastelemaan hallintokunnan jäsenyyksiä kokonaisuutena ja
mahdollisuutta luopua jostakin jäsenyydestä. Tämä tarkastelu on nyt
tehty kulttuurinpalvelukokonaisuudessa, ja toimialajohtaja tulee teke-
mään päätöksen IETM / International Network for Contemporary Per-
forming Arts -verkoston jäsenyydestä eroamisesta, jos kaupunki päät-
tää liittyä ICORN-verkostoon

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 ICORN-jäsenyyden sopimusluonnos 2017

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala
Talous- ja konserniohjaus

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 28.11.2017 § 81

HEL 2017-012589 T 04 03 00

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566



08.01.2018

Asia/6

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Helsingin kaupunki liittyy ICORN-verkoston jäseneksi.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Anna von Bagh, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 37934
anna.vonbagh(a)hel.fi
Veikko Kunnas, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi